

Tilburg University

De portefeuillekeuze van Nederlandse huishoudens

Das, J.W.M.; van Soest, A.H.O.

Published in:

De Rol van het Vermogen in de Economie. Preadviezen van de KVS

Publication date:

2002

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Das, J. W. M., & van Soest, A. H. O. (2002). De portefeuillekeuze van Nederlandse huishoudens. In R. J. M. Alessie, P. J. A. van Els, & L. H. Hoogduin (Eds.), *De Rol van het Vermogen in de Economie. Preadviezen van de KVS* (pp. 1-30). KVS.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Tabel 1: Beschrijvende statistieken van de vermogenscomponenten

component	fractie bezit	gemiddelde (€)	mediaan (€)
waarde eigen vermogen BV, e.d.	5,8 %	58.396	9.076
betaalrekening, positief	84,1 %	6.057	1.815
betaalrekening, negatief	13,0 %	2.902	454
bedrijfsspaarrekening	52,5 %	3.720	2.405
spaar- / depositorekening	57,4 %	15.612	6.807
aandelen / opties	18,2 %	31.531	8.693
obligaties	3,8 %	32.114	12.134
beleggingsfondsen	23,2 %	23.749	6.807
woning en/of onroerend goed	52,0 %	230.880	181.512
hypothecaire lening	47,7 %	91.550	77.143
koopsompolis / lijfrenteverzekering	25,9 %	14.877	4.186
kapitaalverzekering	30,8 %	29.002	11.345
niet-hypothecaire lening	27,3 %	8.571	4.992

Toelichting: omdat de peildatum is vastgesteld op 31 december 2001 zijn de vragen in guldens gesteld. De gegeven antwoorden zijn naar euro's omgerekend.

Tabel 2: Gemiddelden van achtergrondkenmerken voor bezitters van de verschillende vermogenscomponenten

kenmerk	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
<i>dummies leeftijd (in procenten)</i>														
29 jaar en jonger	8	12	25	17	15	10	6	8	7	8	11	13	22	15
30 tot en met 39	32	22	23	31	24	16	3	21	22	24	33	36	26	22
40 tot en met 49	32	18	29	24	17	19	8	22	21	22	26	26	27	20
50 tot en met 64	22	24	14	25	23	28	24	25	28	29	28	22	18	23
65 jaar en ouder	6	23	9	4	22	26	59	24	21	18	3	4	7	20
<i>dummies opleidingsniveau (in procenten)</i>														
laag	0	1	3	0	1	1	0	0	1	1	0	1	2	2
midden	36	50	56	49	46	37	35	40	50	51	45	51	47	51
hoog	64	49	40	50	52	62	65	60	49	48	55	48	50	47
<i>dummies arbeidsmarktpositie (in procenten)</i>														
werknemer	30	51	41	72	51	49	15	51	53	56	69	70	58	49
zelfstandig	35	2	4	2	3	4	1	2	3	3	3	3	3	2
werkloos	3	1	2	1	0	0	0	3	0	0	1	1	3	1
arbeidsongeschikt	7	5	13	4	5	6	7	6	4	4	6	6	8	7
VUT/pensioen	4	24	8	7	23	28	66	25	24	21	6	6	8	21
anders	21	17	32	15	18	14	11	15	16	15	15	15	19	20
dummy alleenstaand (%)	30	34	40	28	35	25	31	30	19	18	29	24	39	36
gezinsgrootte	2,5	2,2	2,5	2,6	2,2	2,3	1,9	2,3	2,6	2,6	2,6	2,7	2,3	2,2
bruto huishoud- inkomen (€)	4.755	3.288	2.150	3.725	3.208	4.325	3.842	3.951	3.826	3.818	4.165	3.831	3.210	3.126

toelichting: A: waarde eigen vermogen BV, e.d.

B: betaalrekening, positief

C: betaalrekening, negatief

D: bedrijfsspaarrekening

E: spaar- / depositorekening

F: aandelen / opties

G: obligaties

H: beleggingsfondsen

I: woning en/of overig onroerend goed

J: hypothecaire lening

K: koopsompolis / lijfrenteverzekering

L: kapitaalverzekering

M: niet-hypothecaire lening

N: alle respondenten

Tabel 3: Frequenties (in %) van de antwoorden op de vraag of men de laatste twee jaar (2000 en 2001) in vergelijking met de periode van voor het jaar 2000 minder, evenveel of meer geld heeft uitgegeven aan de onderstaande categorieën

	--	-	-/+	+	++	n.v.t.
dagelijkse consumptie	1,0	6,5	51,6	37,8	2,6	0,4
duurzame consumptiegoederen	4,5	21,6	39,7	26,0	5,4	2,8
luxe consumptiegoederen	5,7	18,0	48,8	21,3	2,5	3,7
aflossingen op leningen	3,0	5,4	41,1	9,4	1,8	39,3

Toelichting: -- : veel minder; - : minder; +/- : evenveel; + : meer; ++ : veel meer

Tabel 4: Schattingsresultaten ordered probit model

verklarende variabele	afhankelijke variabelen			
	Y1	Y2	Y3	Y4
aantal leden huishouden	0,169*	0,027	0,017	-0,030
bruto huishoudinkomen (in 1000 €)	-0,004	0,040*	0,060*	0,002
(bruto huishoudinkomen, in 1000 €) ²		-0,001*	-0,001*	
dummy leeftijd 30 tot en met 39 jaar	-0,261*	-0,109	-0,173	-0,168
dummy leeftijd 40 tot en met 49 jaar	-0,537*	-0,255*	-0,335*	-0,330*
dummy leeftijd 50 tot en met 64 jaar	-0,642*	-0,369*	-0,360*	-0,579*
dummy leeftijd 65 jaar en ouder	-0,505*	-0,478*	0,607*	-0,864*
dummy vrouw	-0,151*	-0,151*	-0,190*	-0,153**
dummy opleidingsniveau midden			0,760*	
dummy opleidingsniveau hoog			0,809*	
dummy bezit risicodragende beleggingen	0,042	0,054	0,141*	-0,040
aantal waarnemingen	1187	1169	1154	780

Toelichting:

1) Vergelijkt u uw financiële beslissingen van de laatste twee jaar met die van voor het jaar 2000. Hebt u dan minder, evenveel of meer geld uitgegeven aan

Y1 : dagelijkse consumptie;

Y2 : duurzame consumptiegoederen (zoals auto, wasmachine, e.d.);

Y3 : luxe consumptiegoederen (zoals vakanties, sieraden, e.d.);

Y4 : aflossingen op leningen;

antwoordcategorieën : 1: veel minder; 2: minder; 3: evenveel; 4: meer; 5: veel meer; (6: n.v.t)

2) * = significant op 5% niveau; ** = significant op 10 % niveau.

Tabel 5: Frequenties (in %) van de antwoorden op de vraag of men de laatste twee jaar in vergelijking met de periode van voor het jaar 2000 minder, evenveel of meer van onderstaande acties heeft ondernomen

	--	-	-/+	+	++	n.v.t.
geld geleend	6,8	10,4	14,8	10,6	2,4	54,9
geld opzij gezet	3,5	14,4	43,8	26,5	2,7	9,1
geld belegd op de beurs	4,1	5,9	12,6	4,5	0,6	72,4
geld risicovrij belegd	4,1	4,2	9,5	3,2	0,5	78,7
geld risicodragend belegd	3,8	4,8	13,3	5,2	0,7	72,2
beursinformatie verzameld	3,5	3,5	13,1	6,2	0,6	73,1
beurstransacties ondernomen	4,1	4,2	9,5	3,2	0,5	78,7

Toelichting: -- : veel minder; - : minder; -/+ : evenveel; + : meer; ++ : veel meer

Tabel 6: Schattingsresultaten probit model met als te verklaren variabele het antwoord op de vraag of men op de hoogte was van de veranderingen in de fiscale behandeling van inkomsten uit sparen en beleggen in het nieuwe belastingstelsel

verklarende variabele	schatting parameter
aantal leden huishouden	0,099
bruto huishoudinkomen (in 1000 €)	0,050
(bruto huishoudinkomen, in 1000 €) ²	-0,001
dummy leeftijd 30 tot en met 39 jaar	0,191
dummy leeftijd 40 tot en met 49 jaar	0,430
dummy leeftijd 50 tot en met 64 jaar	0,717
dummy leeftijd 65 jaar en ouder	1,102
dummy vrouw	-0,319
dummy opleidingsniveau midden	1,014
dummy opleidingsniveau hoog	1,473

Toelichting: alle variabelen zijn significant op 5% niveau met uitzondering van dummy leeftijd 30 tot en met 39 jaar.

Tabel 7: Frequenties (in %) van de antwoorden op de vraag in hoeverre de onderstaande stellingen als gevolg van de nieuwe belastingwetgeving van toepassing zijn

	zeker niet	nauwelijks	enigszins	zeer zeker	n.v.t.
Ik heb mijn geld anders belegd	24,3	14,3	3,1	1,7	56,6
Ik heb meer informatie verzameld over aan- en verkoop van fondsen	14,7	8,7	4,8	1,7	70,1
Ik heb meer transacties ondernomen op de aandelenbeurzen	16,2	6,5	1,3	0,8	75,2
Ik heb meer geld op mijn spaarrekening gezet	33,7	29,4	7,9	1,7	27,3
Ik heb de aflossing op leningen verhoogd	27,5	10,1	3,1	1,5	57,8
Ik heb minder geld belegd op de aandelenbeurzen	14,6	8,2	2,2	3,0	72,1
Ik heb meer geld belegd in risicovrije fondsen	16,9	9,5	3,0	1,2	69,4
Ik heb minder geld belegd in risicodragende fondsen	15,7	8,4	1,5	2,5	71,9

Tabel 8: Schattingsresultaten ordered probit model

verklarende variabele	afhankelijke variabelen		
	Y1	Y2	Y3
aantal leden huishouden	-0,048	-0,086	-0,110
bruto huishoudinkomen (in 1000 €)	0,017*	0,006	0,002
dummy leeftijd 30 tot en met 39 jaar	-0,291	-0,306	0,049
dummy leeftijd 40 tot en met 49 jaar	0,230	0,305	0,552**
dummy leeftijd 50 tot en met 64 jaar	0,263	0,451**	0,868*
dummy leeftijd 65 jaar en ouder	0,314	0,260	0,430
dummy vrouw	-0,227**	-0,261**	-0,379*
aantal waarnemingen	422	316	266

Toelichting:

1) Als gevolg van de nieuwe belastingwetgeving heb ik

Y1 : mijn geld anders belegd;

Y2 : meer informatie verzameld over aan- en verkoop van fondsen;

Y3 : meer transacties ondernomen;

antwoordcategorieën : 1: zeker niet; 2: nauwelijks; 3: enigszins; 4: zeer zeker; (5: n.v.t.)

2) * = significant op 5% niveau; ** = significant op 10 % niveau.

Tabel 9: Schattingsresultaten ordered probit model

verklarende variabele	afhankelijke variabele				
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
aantal leden huishouden	-0,106*	-0,075	-0,036	-0,097	-0,032
bruto huishoudinkomen (in 1000 €)	0,016*	-0,007	-0,002	0,004	0,004
dummy leeftijd 30 t/m 39 jaar	0,007	-0,017	-0,068	-0,073	0,075
dummy leeftijd 40 t/m 49 jaar	0,375	-0,051	0,449	0,524**	0,543**
dummy leeftijd 50 t/m 64 jaar	0,382	-0,259	0,845*	0,753*	0,789*
dummy leeftijd 65 jaar en ouder	0,248	-0,501**	0,899*	0,440	1,072*
dummy vrouw	0,048	-0,060	-0,133	-0,009	-0,089
dummy opleidingsniveau midden	-1,076**				
dummy opleidingsniveau hoog	-1,322*				
aantal observaties	618	384	289	319	300

Toelichting:

1) Afhankelijke variabele is het antwoord op de stelling: Als gevolg van de nieuwe belastingwetgeving heb ik

Y1 : meer geld op mijn spaarrekening gezet;

Y2 : de aflossingen op mijn leningen verhoogd;

Y3 : minder geld belegd op de aandelenbeurzen;

Y4 : meer geld belegd in risicovrije fondsen;

Y5 : minder geld belegd in risicodragende fondsen;

antwoordcategorieën : 1: zeker niet; 2: nauwelijks; 3: enigszins; 4: zeer zeker; (5: n.v.t.)

2) * = significant op 5% niveau; ** = significant op 10 % niveau.

Tabel 10: Schattingsresultaten probit model met als te verklaren variabele het antwoord op de vraag of men gebruik maakt van de fiscale regeling met betrekking tot beleggingen in groene en/of sociaal-ethische fondsen

verklarende variabele	schatting parameter
aantal leden huishouden	-0,040
bruto huishoudinkomen (in 1000 €)	0,010
dummy leeftijd 30 tot en met 39 jaar	0,126
dummy leeftijd 40 tot en met 49 jaar	0,328
dummy leeftijd 50 tot en met 64 jaar	0,155
dummy leeftijd 65 jaar en ouder	0,617*
dummy vrouw	0,048

Toelichting: * = significant op 5% niveau

Tabel 11: Frequenties (in %) van de antwoorden op de vraag in hoeverre de onderstaande stellingen van toepassing zijn

	zeker niet	nauwelijks	enigszins	zeer zeker
<i>Respondenten met maatschappelijke beleggingen:</i>				
Ik beleg in groene en/of sociaal-ethische fondsen omdat het rendement tot een aanzienlijke vrijstelling onbelast is	15,7	18,8	38,0	27,5
Ik zou ook maatschappelijk beleggen als er geen belastingvoordeel aan vast zit; het is een kwestie van principe	20,6	15,9	35,0	28,5
Ik zou nog meer maatschappelijk beleggen als het vrijgestelde bedrag hoger zou zijn	8,5	34,4	29,5	27,6
<i>Respondenten zonder maatschappelijke beleggingen:</i>				
Ik was wel op de hoogte van de mogelijkheid om in groene en/of sociaal-ethische fondsen te beleggen	27,8	19,6	27,4	25,2
Ik was wel op de hoogte van het belastingvoordeel van groene en/of sociaal-ethische beleggingen	32,0	21,7	24,9	21,4
Ik beleg niet in groene en/of sociaal-ethische fondsen omdat het een te laag rendement oplevert	60,0	21,1	11,2	7,7

Tabel 12: Schattingsresultaten ordered probit model

verklarende variabele	afhankelijke variabele		
	Y1	Y2	Y3
aantal leden huishouden	0,062*	0,083*	0,008
bruto huishoudinkomen (in 1000 €)	0,017*	0,018*	0,007
dummy leeftijd 30 tot en met 39 jaar	0,046	0,007	-0,108
dummy leeftijd 40 tot en met 49 jaar	0,241*	0,253*	0,127
dummy leeftijd 50 tot en met 64 jaar	0,497*	0,501*	0,189
dummy leeftijd 65 jaar en ouder	0,625*	0,678*	0,104
dummy vrouw	-0,330*	-0,335*	-0,352*
dummy opleidingsniveau midden	0,512	0,387	
dummy opleidingsniveau hoog	1,022*	0,869*	
aantal waarnemingen	1051	1051	1055

Toelichting

1) afhankelijke variabele is het antwoord op de stelling:

Y1 : Ik was wel op de hoogte van de mogelijkheid om in groene en/of sociaal-ethische fondsen te beleggen;

Y2 : Ik was wel op de hoogte van het belastingvoordeel van groene en/of sociaal-ethische beleggingen;

Y3 : Ik beleg niet in groene en/of sociaal-ethische fondsen omdat het een te laag rendement oplevert; antwoordcategorieën : 1: zeker niet; 2: nauwelijks; 3: enigszins; 4: zeer zeker.

2) * = significant op 5% niveau.